

فابریکات البسه و پوشاک

۵

- برش و دوخت لباس یک کار مشکل جسمانی است. اما دستمزدهای پائین، خطوط تولید سریع، شرایط ناامن کار، فقدان اتحادیه‌ها و آزار و اذیت، به کارگران بیشتر آسیب می‌رساند (مراجعه شود به بخش ۴: خطرات اجتماعی و راه حل‌ها).
- کار البسه و پوشاک می‌تواند طوری طراحی و سازماندهی شود که سلامت کارگران با اطمینان از استانداردهای بالا در موارد زیر در همه فابریک‌ها و کارخانه‌ها تأمین گردد:
- تهویه خوب (مراجعه شود به فصل ۱۷) و تجهیزات محافظت شخصی مناسب (مراجعه شود به فصل: ۱۸، تجهیزات مواظبت شخصی).
 - خروجی‌های حریق، اقدامات پیشگیری از حریق که شامل آب پاش‌های اوتومات و وسایل اطفای حریق می‌باشند، یکجا با پلان تخلیه در حالات عاجل (فصل ۱۱ دیده شود).
 - آزادی در سازماندهی اتحادیه‌ها و کمیته‌های سلامت و ایمنی کارگران (فصل ۲ را ببینید).
 - حفظ و مراقبت تجهیزات و کارگران و آموزش مدیریت سلامت و ایمنی.
 - رفتار محترمانه شامل دستمزدی که کفاف زندگی را بنماید و داشتن مزایای اجتماعی که نیاز آن توسط قانون تأمین شده باشد (فصل ۱۹ دیده شود).
- دستیابی به این حقوق اولیه بشری هنوز در اکثر فابریکات یا کارخانه‌ها موضوع مورد مناقشه و مبارزه است. چالش فرار از این است که با سایر کارگران و نیز با مصرف کنندگان ارتباط برقرار کرده و سازماندهی نماییم تا این تغییرات از صاحبان فابریکات، شرکت‌های بین‌المللی که با آنها قرارداد می‌بندند (برندها) و دولت به دست آورده شود.

استفاده از رنگ‌ها و مواد کیمیای در رنگ نمودن البسه

تکه‌ها قبل از آن که به دست کارگران فابریکات البسه برسند، اغلب با استفاده از مواد کیمیای مختلف رنگ شده، در مقابل آتش مقاوم ساخته شده، آهار دایمی و سایر کیفیت‌ها به آنها داده می‌شود. ماده سفید کننده تکه‌ها را سفید ساخته و رنگ آمیزی آنها را آسان می‌سازد. رنگ‌ها به تکه‌ها رنگ‌های ویژه را می‌دهند. رنگ دانه‌ها سبب می‌شوند که چسپیدن رنگ به تکه‌ها بهتر شده و کامل گردند. تثبیت کننده‌ها و مهرها از شسته شدن و انتشار رنگ با آب و عرق جلوگیری می‌نمایند. این مواد کیمیای روی تکه باقی می‌مانند. اگر هنگام کار با تکه‌ها اندفاعات جلدی پیدا کردید، ممکن است از باعث رنگ‌ها و مواد کیمیای موجود در تکه باشد.

رنگ‌ها:

رنگ‌ها و مواد کیمیای می‌توانند جلد شما را تخریش نموده و باعث ایجاد بخارات (اندفاعات) و حساسیت‌های جلدی و یا مشکلات تنفسی شوند.

پاک کردن دست‌ها با مواد محلل بعد از کار با رنگ‌ها نیز می‌تواند سبب بخارات جلدی، حساسیت‌ها و مشکلات تنفسی گردد. از بنزین یا مواد کیمیای که بوی شیرین یا مطبوع دارند دوری کنید. این مواد کیمیای که هایدروکاربن‌های معطر نامیده می‌شوند از طریق تنفس یا جلد جذب می‌شوند. بعضی از آنها باعث سرطان نیز می‌گردند. الکول‌ها (مانند ایزوپروپانول) کمتر خطرناک هستند اما باز هم می‌توانند باعث تخریش جلد شما گردند. باوجودی که ممکن است برطرف شدن رنگ وقت بیشتری را بگیرد، دست‌های خود را بجای استفاده از محلل‌ها، با آب و صابون بشویید.

برخی رنگ‌های آزو ممنوع شده اند زیرا باعث سرطان می‌شوند و برای صحت شما بسیار مضر اند. رنگ‌ها را در صفحات ۴۸۵ تا ۴۸۷ ببینید.

آهار دایمی و عایق ساختن در مقابل آب

فورم‌الدیهاید به تکه‌ها اضافه می‌شود تا آنها را آهار داده و صاف بسازد و احتمال چروک شدن آن‌ها کمتر شود. کارگران تکه‌ها را در حوض‌های فورم‌الدیهاید غوطه می‌دهند و یا آنها را در اتاق‌هایی می‌گذارند که مملو از گاز فورم‌الدیهاید می‌باشند. کارگران این بخش از فرایند در معرض بیشترین مقدار فورم‌الدیهاید هستند، هرچند در عدم موجودیت تهویه خوب تمام کارگران این بخش در معرض مقدار ناسالم فورم‌الدیهاید قرار خواهند داشت.

فورم‌الدیهاید جلد را تخریب نموده و باعث سرخی و خارش آن می‌شود. تنفس بخارات آن سبب آسیب رسیدن به بینی، گلو و ریه‌ها می‌شود. فورم‌الدیهاید باعث استما و سرطان می‌گردد (صفحات ۴۹۶ تا ۴۹۷ دیده شود).

مواد کیمیای مقاوم در برابر حریق

مواد کیمیای مقاوم در برابر آتش مانند مواد برومین‌دار که احتراق را به تأخیر می‌اندازند، احتمال سوختن لباس‌ها را کاهش می‌دهند، این مواد کیمیای می‌توانند به سیستم باروری آسیب رسانند و باعث سرطان شوند (صفحات ۴۸۸ تا ۴۹۲ را ببینید).

ضد میکروبی ساختن

البسه در حوض‌های حاوی نقره، تریکلوزان و یا تریکلوکاربان غوطه ور می‌شوند. این مواد از رشد بکتری‌ها در البسه جلوگیری می‌کنند و باعث می‌شوند که کمتر بوی پیدا کنند. کارگران مواد کیمیای را به صورت مایع، پودر یا قرص به داخل حوض‌ها می‌اندازند که بعداً حرارت داده می‌شوند. مواد کیمیای ضد میکروبی هنگامی که لباس‌ها در خانه شسته می‌شوند، به تدریج پاک می‌گردند.

نقره به ویژه خطرناک است زیرا تجزیه نمی‌شود و در بدن انسان‌ها، حیوانات و در آب و زمین انباشته شده و آنها را مسموم می‌سازد.

ذرات نانو

برخی از مواد کیمیای به ذراتی به نام نانو تبدیل می‌شوند که به معنی آنست که این مواد از ذرات بسیار بسیار کوچک ساخته شده‌اند. ذرات نانو می‌تواند در الیاف منسوجات پاشیده شده و یا بعد از آن که لباس ساخته شد، با این ذرات پوشش داده شود. تکه‌ها با انواع مختلف نانو ذرات کیمیای پردازش می‌شوند تا استحکام آنها افزایش یافته، توانمندی آنها در از بین بردن بکتری‌ها افزایش یافته، به زودی لکه‌دار نشوند، آب را دفع نموده، در مقابل اشعه خورشید و آتش مقاوم شده و سایر کیفیت‌ها را ایجاد کنند.

ذرات نانو آنقدر ریز هستند که می‌توانند به آسانی از جلد عبور کرده و وارد جریان خون و اعضای داخلی بدن ما شوند. کارگران در کار با ذرات نانو بسیار زیاد محتاط باشند و تقاضا نمایند که تمام سیستم‌های ایمنی به شمول محفظه‌ها، تهویه و سایر سیستم‌ها، در شرایط خوب کاری باشند. اگر با نانو ذرات کار می‌کنید، پوشیدن دو جوره دستکش نیتریل توصیه می‌شود اما هیچ کس واقعاً نمی‌داند که آیا با وجود پوشیدن دو دستکش روی هم باز هم به اندازه کافی شما را محافظت می‌کند یا خیر.

معلومات صحة

مواد کیمیای را از بدن خود دور نگه دارید

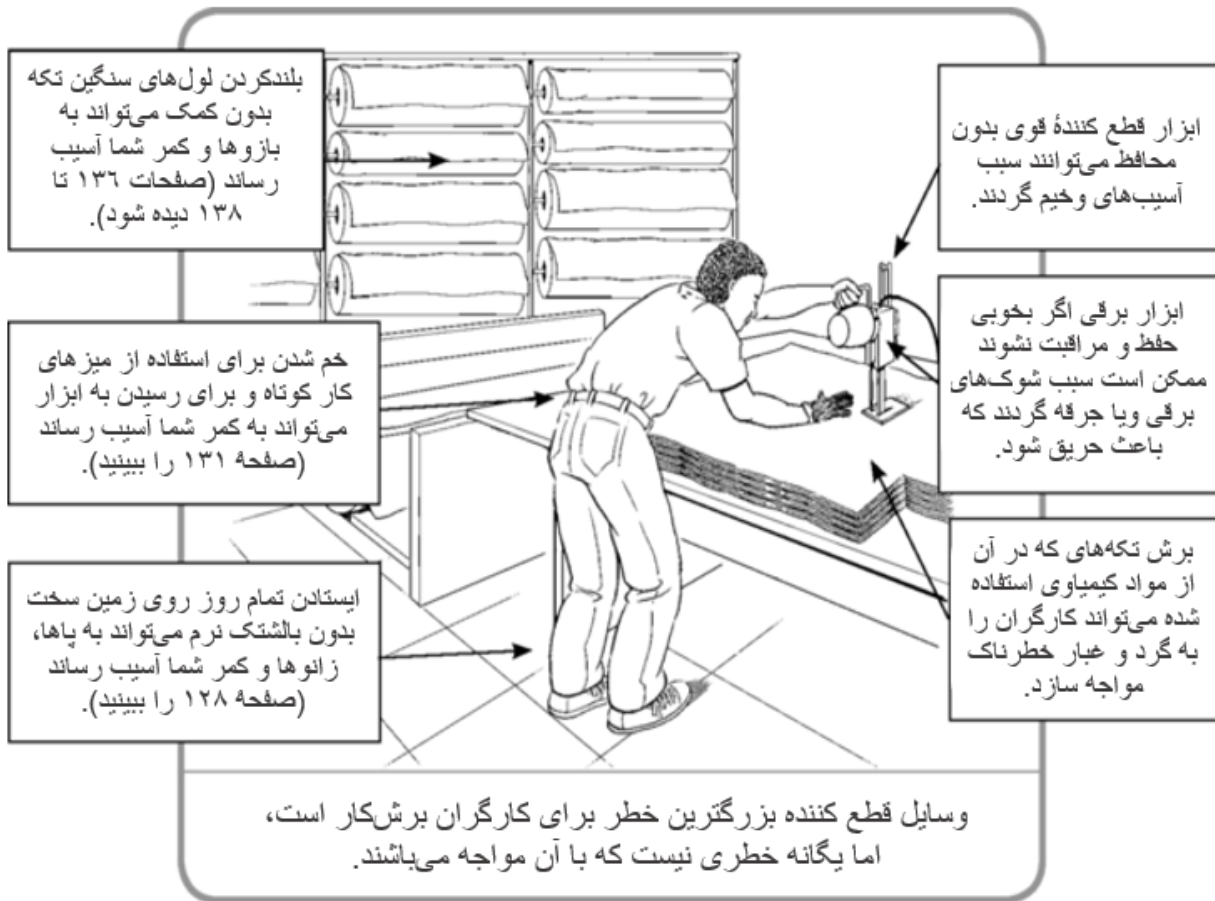
مقدار مواد کیمیای را که روی جلد شما قرار گرفته و یا داخل بدن شما می‌شود، کاهش دهید.

- دست‌های خود را زود بشویید، به ویژه قبل از خوردن، آشامیدن یا سیگار کشیدن. این کار می‌تواند از ورود مواد کیمیای به دهن شما جلوگیری کند.
- دست‌های خود را فقط با آب و صابون بشویید، از استفاده محل‌ها برای پاک کردن دست‌های خود خودداری کنید.
- بعد از شستن دست‌ها برای جلوگیری از خشک شدن جلد از کریم یا لوشن‌های جلدی استفاده کنید، جلد سالم بهتر از جلد‌های ترکیده و سرخ مواد کیمیای را دفع می‌کند.
- برای محافظت از بازوها و ساعدهای خود از لباس دارای آستین‌های بلند استفاده کنید.
- از انواع مناسب دستکش‌های محافظت کننده استفاده کنید، بخصوص اگر مواد کیمیای را به تکه‌ها اضافه می‌کنید (به عنوان دستکش در صفحات ۲۶۲ تا ۲۶۵ مراجعه کنید).
- از ماسک استفاده کنید. اگر اثرات مواد کیمیای از طریق، بوییدن ویا سایر حواس دریافت کرده می‌توانید، احتمالاً سیستم تهویه کار نمی‌کند و یا به اندازه کافی قوی نیست که این مواد کیمیای را از بینی و دهن شما دور نگه دارد (ماسک‌ها و وسایل تنفس دهنده را در صفحات ۲۶۶ تا ۲۷۰ و تهویه را در فصل ۱۷ ببینید).
- به کارفرمای خود بگویید که کدام تکه‌ها باعث اندفاعات جلدی شما ویا مشکلات تنفسی می‌شوند. از او بخواهید که آن تکه‌ها را به تکه‌هایی تغییر دهد که باعث ایجاد اندفاعات جلدی و سایر مشکلات تنفسی نشود.
- علاوه بر تکه‌ها مواد دیگری نیز می‌توانند باعث ایجاد حساسیت و اندفاعات جلدی شوند، مانند نیکل موجود در منگنه‌ها یا دکمه‌های فشاری (دکمه قفل).
- اگر اندفاعات یا بخارات جلدی پیدا کردید به صفحه ۱۵۸ مراجعه کنید تا بیاموزید چگونه ناراحتی ناشی از اندفاعات را کاهش دهید و مراقب علائم سایر مشکلات تنفسی باشید.
- سازماندهی کنید تا از کارفرمای خود تقاضا نمایید:
- مواد کیمیای را به همان زبانی برچسب بزنند که کارگران صحبت می‌کنند و اوراق آگاهی را با کارگران شریک سازد (صفحات ۱۸۰ تا ۱۸۲ را که در مورد طرز خواندن اوراق آگاهی ببینید).
- همه کارگران را در مورد نقل و انتقالات ایمن مواد کیمیای آموزش دهد.
- قبل از تلاش برای حل مشکل با تجهیزات محافظت شخصی، ابتدا ماشین آلات و سیستم تهویه را بهبود بخشد.
- به قوانین کشور خود در مورد مواد کیمیای در محل کار، احترام بگذارد.

معلومات در مورد اندفاعات جلدی ویا مشکلات تنفسی خود را در کتابچه یادداشت صحتی درج نمایید (صفحه ۴۷ را ببینید).

قطع کردن یا برش تکه‌ها

ابزار برش می‌تواند بسیار خطرناک باشند. برای محافظت از کارگران که در زمان برش تکه‌ها، اعضای بدن خود را قطع یا مجروح نسازند:

- ماشین‌ها باید محافظه‌هایی داشته باشند که تیغ را احاطه کرده باشند (صفحات ۱۹۵ تا ۱۹۷ دیده شود).
- کارگران باید دستکش‌هایی بپوشند که جالی فلزی داشته باشد تا دست‌های خود را قطع ننمایند (صفحه ۲۶۵ دیده شود).
- کارگران باید در مورد نحوه استفاده ایمن از ماشین‌ها آموزش ببینند، بخصوص طرز خاموش ساختن سریع آنها.
- کارخانه‌ها باید یک پلان کمک‌های اولیه را با مواد و لوازمی که برای تداوی قطع شدگی و جروح‌ها نیاز است، داشته باشند (کمک‌های اولیه برای جروح‌ها ناشی از ماشین را در صفحات ۲۰۳ تا ۲۰۴ ببینید).

کارخانه‌ها همچنان باید یک پلان صحتی برای مراقبت از کارگران آسیب دیده و احیای مجدد آنها داشته باشد. این باید شامل پرداخت غرامت به کارگران آسیب دیده و خانواده‌های آنها در برابر معلولیت موقت یا دائمی باشد که آنها را از کار باز می‌دارد.

خطرات ناشی از گرد و غبار کارخانه‌ها

- هوای آلوده با گرد و خاک منسوجات در کارخانجات لباس بسیار معمول است و برای صحت مضر می‌باشد. اما حل نمودن مشکل گرد و غبار آسان است:
- تهویه محل کار با استفاده از هواکش (صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۱ را ببینید)، از ورود گرد و غبار به هوا جلوگیری می‌کند. تهویه محل کار را با تعقیب "فعالیت هوا در صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۱" بررسی نمایید. برای این که تهویه محل کار فعال باشد نیاز است تا بصورت منظم بررسی، حفظ و مراقبت و پاکسازی شود.
- ماشین‌ها ویا فرایندهایی را که گرد و غبار زیاد تولید می‌کنند، محصور سازید (به صفحه ۱۶۹ مراجعه کنید).
- ساحة کاری خود را به طور منظم با جارو برقی، وسیله گرد گیری ویا تکه مرطوب پاک و تمیز نمایید (صفحه ۲۲۱ را ببینید).

معلومات صحي

مشکلات ناشی از گرد و غبار پنبه

استنشاق گرد پنبه و سایر تکه‌ها می‌تواند باعث مشکلات تنفسی زیر شود:

- خشکی و خارش بینی.
- سرفه دوامدار که از بین نمی‌رود.
- مخاط یا بلغم همرنگ منسوج.
- مشکل در تنفس.
- تنفس همه روزه گرد پنبه همچنین می‌تواند باعث بیماری ربوی بسیار وخیم به نام ریه قهوه‌ای یا بیسینوزیس (Byssinosis) شود. علائم بیسینوزس عبارت اند از:
- گرفتگی قفس سینه
- صدای ویز در سینه Wheezing
- برانشیت که مکرر عود می‌کند.
- علائم سرما خوردگی یا حساسیت.

اگر این علائم را دارید، به یک کارمند صحتی مراجعه کنید تا شما را برای بیماری بیسینوزس معاینه نماید.

سگریت را ترک کنید و سعی کنید در اطراف افرادی که سیگار می‌کشند، نباشید.

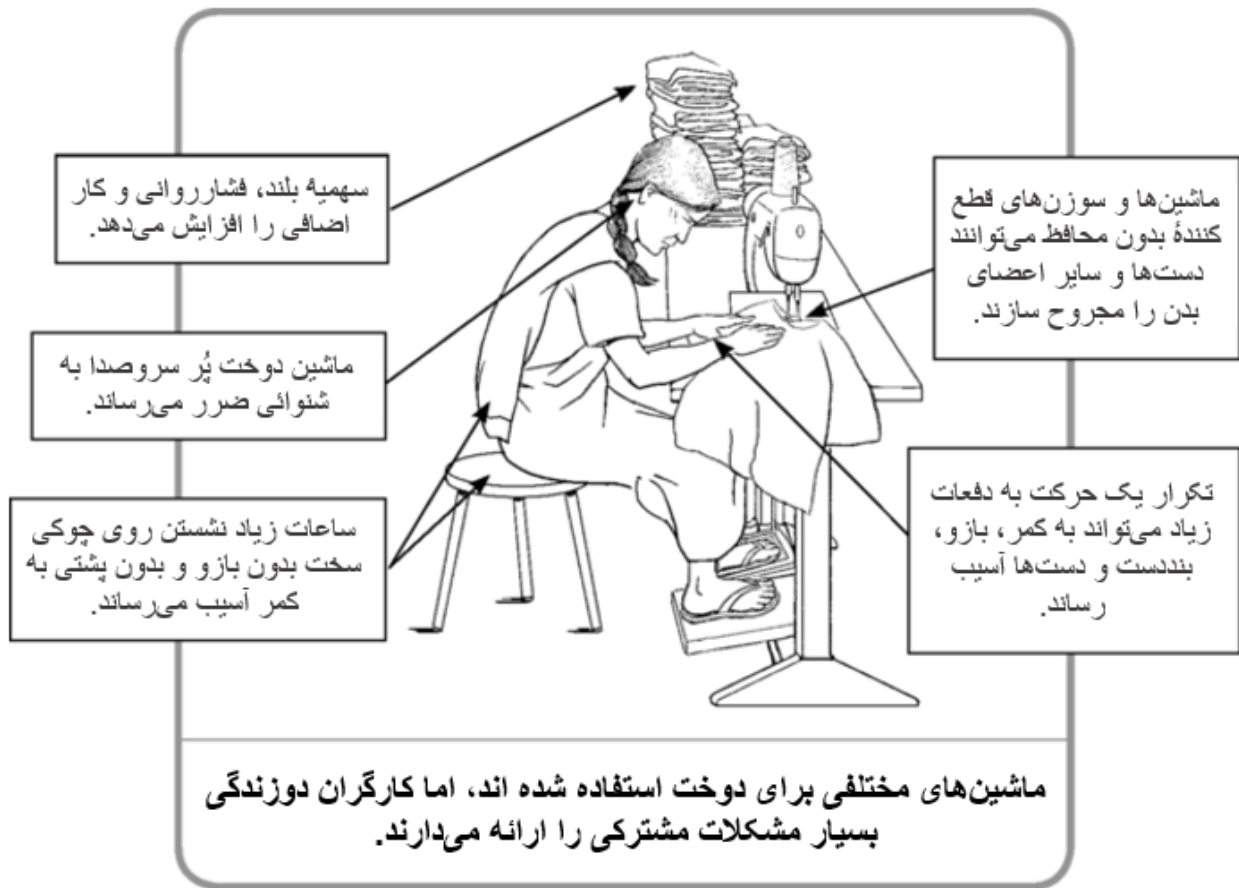
تداوی‌های خانگی از جمله ورزش‌های فزیک، تمرین‌های تنفسی و استنشاق بخار آب می‌تواند کمک نماید اما بیماری را تداوی نمی‌کند.

دواهای ضد استما (نفس تنگی حساسیتی) ممکن است علائم بیسینوزس را کاهش دهند اما آن را تداوی نمی‌کنند. فرد مبتلا به بیسینوزس پیشرفته، ممکن است به دستگاه اکسیژن برای کمک به تنفس نیاز داشته باشد.

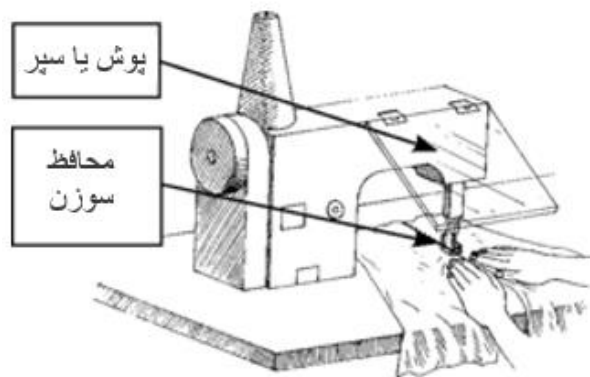
ما برای گرفتن غرامت ۱۵ سال مبارزه کردیم

ما در "شبکه بیماران مرتبط با کار و محیط زیست کشور تایلند"، شورائی تشکیل دادیم زیرا کار ما در یک فابریکه لباس و پوشاک در تایلند ما را مریض می‌کرد. ما از باعث گرد پنبه مشکلات تنفسی داشتیم، از باعث مائشین‌های پر سر و صدا کاهش شنوائی داشتیم و از باعث روشنائی ضعیف بینائی ما آسیب دیده بود. یک داکتر تعدادی از ما را مصاب به بیسینوزس تشخیص داد که یک بیماری ناشی از شغل است. این تشخیص ما را قادر ساخت تا علیه کارفرمای خود اقامه دعوا کنیم. او میدانست که گرد و خاک زیادی وجود دارد اما از ما محافظت نکرد. ما برایش گفتیم که مشکل تنفسی داریم اما او کاری انجام نداد. نتیجه این بود که بیماری ما بیشتر و بیشتر شد تا اینکه به مرض بیسینوزس مبتلا شدیم. بنابراین ۲۰۰ نفر ما باهم یکجا شدیم تا برای زندگی خود مبارزه کنیم. دانشگاه به کارفرمای ما گفت که باید به خاطر مریض شدن ما غرامت بدهد. اما کار فرما حاضر به پرداخت غرامت نبود. او ما را وادار کرد که بیش از ۱۰۰ پرونده دعوی قضایی و تجدید نظر یا استیناف را بگذرانیم. بعد از بیشتر از ۱۰ سال، غرامت کمی گرفتیم، اما صرف اندکی. ما نمی‌توانستیم با آن پرداخت خسارت، زندگی کنیم. بنابراین ۳۷ نفر از ما تصمیم گرفتیم به مبارزه ادامه دهیم. بعد از ۱۵ سال، در ۲۰۱۰ دانشگاه عالی در امور کار و کارگر اعلام کرد که کارفرمای ما باید مبلغ کافی غرامت بپردازد. این پول هرگز نمی‌تواند سلامتی ما را به ما بازگرداند و یا تمام رنج‌هایی را که در مبارزه برای عدالت و تلاش برای کسب معیشت و زندگی متحمل شدیم، جبران نماید. اما این یک بُرد بزرگ برای ما بود. بسیاری از کارگران مبتلا به بیسینوزس هستند اما هرگز این بیماری در آنها تشخیص نشده است و اغلب کارفرمایان آنها از قبول مسئولیت ابا می‌ورزند. این پیروزی، بُرد ما، ثابت می‌سازد که میتوان برای عدالت جنگید و موفق شد.

آسیب ناشی از ماشین: سوزن‌های ماشین می‌توانند باعث بریدگی و یا مجروح شدن انگشتان و یا دست‌های شما شوند و یا ممکن است سوزن بشکنند و پارچه کوچک آن پریده و داخل چشم شود. موی‌ها ممکن است به قطعات متحرک ماشین بند شده و کنده شوند و یا فرد را به طرف ماشین بکشند.

- حفاظ‌ها و سپرهای ماشین می‌توانند کارگران را از بریدگی، وخته شدن و یا زخمی شدن توسط سوزن محافظت کنند (به صفحات ۱۹۳ تا ۱۹۷ مراجعه کنید).

- دسته یا میله‌ها و تسمه‌های متحرک (بالا و زیر میز!) را محفوظ سازید تا موها، لباس‌ها یا هر چیز دیگر از قطعات متحرک دور نگه داشته شوند (صفحه ۱۹۳ را ببینید).

کشش و آسیب‌ها: ماشینکار با ماشین دوخت حرکات مشابه را بارها و بارها تکرار می‌کند. آسیب‌های ناشی از استفاده بیش از حد به اثر حرکات تکراری را با استفاده از روش‌های زیر کاهش دهید:

- وقفه بگیرید و استراحت کنید، وظایف مختلف را نوبتی انجام دهید و عضلات مختلف را که بیش از حد استفاده شده اند تمرین داده و تقویت نمایید.

- ایستگاه کاری خود را طوری بهبود بخشید که بدن شما را حمایت داده و نیاز رسیدن به مواد، کشش اعضای بدن و نیروی گرداننده ماشین را کاهش دهد (مراجعه شود به فصل ۷: ارگونومی).

سروصدا: صدای ماشین‌های خیاطی و ماشین پرچ بسیار بلند است. وقتی تعداد زیادی به طور همزمان کار می‌کنند، سطح سروصدا می‌تواند بسیار بلند باشد. سروصدا زیاد می‌تواند باعث آسیب دائمی قوه شنوایی شما گردد.

- از یک متخصص سلامت و ایمنی بخواهید که میزان سروصدا را اندازه نماید.
- اگر میزان سروصدا بسیار بلند باشد از وسیله محافظه کننده گوش استفاده کنید (صفحات ۲۷۱ تا ۲۷۲ را ببینید).

روشنایی: نور و روشنایی خوب کمک می‌کند تا کار خود را بدون خستگی چشم‌های تان ببینید. در صورت ناکافی بودن نور و روشنایی مجبور خواهید بود خود را خم کنید تا به صحنه کار نزدیک شوید و این حالت سبب میشود که عضلات چشمان شما خسته شوند و دید شما مشوش گردد (مراجعه شود به فصل ۱۴: روشنایی).

- رئیس خود را وادار سازید تا نورپردازی را بهتر سازد.
- تمرین کنید تا عضلات چشم و عضلات اطراف چشم شما تقویه شوند (صفحه ۷۵ دیده شود).

حریق: موارد زیادی می‌توانند باعث شروع حریق شوند - خراب بودن لاین‌های برق، پاشیده شدن و ریختن مواد کیمیایی، گرد و خاک و یا سگرت کشیدن می‌تواند از عوامل آن باشد. اما در فابریکات لباس و پوشاک هرگاه مالک فابریکه سیستم اطفای حریق را با نصب آب پاش و یا بالون‌های ضد حریق آماده نساخته باشد و یا به صورت منظم از آنها حفظ و مراقبت نشود و نیز مسیر خروجی‌های عاجل پاک و ایمن نباشند، وقوع حریق می‌تواند بسیار مرگبار باشد. برای معلومات در مورد این که چطور برای پیشگیری از حریق سازماندهی شود، چگونه در صورت بروز آتش سوزی، خاموش ساخته شود و برای تقاضای پالیسی‌های محافظتی برای همه کارگران از آتش سوزی، به فصل ۱۱ مراجعه شود.

پشت درها و کلکین‌های قفل شده گیر افتاده است

آتش سوزی در فابریکه علی‌انترپرایز در کراچی پاکستان در ماه سپتامبر ۲۰۱۲ یکی از مرگبارترین حریق‌های تاریخ بود که ۲۸۹ کشته برجای گذاشت.

یک دیگ منفجر شد و مواد کیمیایی که در نزدیکی آن ذخیره شده بود، آتش گرفت. مالک فابریکه تمام درهای خروجی را برای جلوگیری از سرقت قفل کرده بود و هیچ سیستم اضطراری برای مهار آتش وجود نداشت. کارگران موجود در طبقات بالای این ساختمان پنج طبقه‌ای سعی کردند از کلکین‌ها به بیرون بپرند. برخی دیگر راه فراری نیافتند و در اثر دود خفه شدند یا در آتش سوختند.

فقط چند هفته قبل از آتش سوزی، فابریکه از نظر ایمنی تفتیش شده بود. مفتشان ایمنی یا شرایط ناامن را نادیده گرفته بودند و یا توسط مالکان گمراه شده بودند. اما حتی اگر فساد هم موجود نباشد باز هم یک تفتیش تصادفی نمی‌تواند با بازرسی توسط یک کمیته ایمنی فعال که در آن کارگران نیز اشتراک داشته و تمام روز و همه روزه در فابریکه حضور دارند، مقایسه شود.

در واکنش به این آتش سوزی غم انگیز، ۷۰ اتحادیه کارگران و گروه اجتماعی در پاکستان، "جنبش حقوق کارگران" را تشکیل دادند. آنها خواهان جبران خسارت به کارگران و خانواده‌های آسیب دیده، دستگیری مالکان فابریکه و عملی شدن قوانین ایمنی در فابریکه‌ها یا کارخانجات هستند.

تمام کردن دوخت لباس‌ها

بعد از آن که لباس دوخته شد، دوباره پردازش می‌شود تا کیفیات یا رنگ‌های خاصی به آن اضافه شود. کارگران آخر خط تولید، اشتباهات را اصلاح می‌کنند و لباس را شسته و تمیز می‌نمایند. سپس خشک ساخته شده، اتو شده و قات شده و بعد از آن شمارش، دسته بندی و بسته بندی می‌شوند.

خطرات ناشی از شستن با اسید

یکی از آخرین مراحل ساخت پتلون جین آن است که آنها را در یک ماشین لباس‌شویی بزرگ مملو از سنگ‌پا می‌اندازند. سنگ‌ها به پنبه موجود در پتلون جین ساییده شده و آن را نرمتر و سبکتر می‌کنند. سپس برخی از پتلون‌های جین با اسید شسته می‌شوند. کارگران با اسفنج و یا اسپری سفید کننده پوتاسیم پرمنگنات، سفید کننده کلورین و یا دیگر سفید کننده‌ها را روی لباس می‌زنند تا کهنه و پوشیده شده به نظر برسند. و یا آنها سنگ‌پاها را در سفید کننده‌ها غوطه کرده و آنها را در ماشین لباس‌شویی می‌گذارند، جایی که پتلون‌های جین شسته می‌شوند. گاهی اوقات لباس جین بسته شده و یا تاب داده می‌شود تا الگوهای مختلف را اختیار کند. (کار بسته کردن و یا پیچاندن لباس‌ها اغلب توسط کارگران خانگی انجام می‌شود. مراجعه شود به فصل ۲۰: انجام کار فابریکه در خانه).

سفیدکننده‌های مورد استفاده در شستن با اسید می‌توانند جلد شما را بسوزانند و چشم‌ها، بینی و گلو را تخریب نمایند. سفید کننده پوتاسیم پرمنگنات علاوه بر این می‌تواند باعث سایر مشکلات صحتی از جمله کاهش باروری در مردان و زنان و مشکلات جگر و گرده شود (به صفحات ۴۷۷ تا ۴۷۸ مراجعه کنید).

اگر شما در محلی کار می‌کنید که برای شستن لباس جین از سفید کننده‌ها استفاده می‌شود:

- مطمئن شوید که تهویه خوب و مناسب موجود است.
- از دستکش، لباس و سپر صورت که در مقابل اسید مقاوم باشد استفاده کنید.
- ببینید که ایستگاه‌های شستشو و کمک‌های اولیه باهم نزدیک باشند.
- بر رئیس خود فشار آورید تا استفاده از شستن با اسید را توقف دهد.

خطرات ناشی از سندبلاست (انفجار ریگی)

روش دیگری برای روشن ساختن و نرم کردن لباس جین آن است که کارگران از یک ماشین فشار بلند استفاده می‌کنند که ریگ را روی لباس جین اسپری نماید. سندبلاست برای ریه‌های کارگران بسیار خطرناک است و در بسیاری کشورها ممنوع شده است. گاهی اوقات مارک‌ها (برندها) ترجیح میدهند که لباس جین با دست ریگ زده شود. مگر ریگ زدن با دست بسیاری مشکلات صحتی مشابه را دارد و زمانی که ایستگاه کاری کارگران سیستم تهویه قوی برای دور ساختن ریگ نداشته باشد، خطرناکتر نیز بوده می‌تواند.

غیر ایمن بودن ریگ زدن و یا سندبلاست پتلون‌های جین کارگران را در معرض گرد و غبار ریگ قرار می‌دهد که به آن گرد سیلیکا^۱ نیز می‌گویند. وقتی گرد سیلیکا وارد شش‌ها می‌شود، با تنفس بیرون شده نمی‌تواند. گرد سیلیکا باعث ایجاد یک نوع بیماری به نام سیلیکوزس می‌شود. سیلیکوزس تنفس را دشوار ساخته و می‌تواند باعث امراض معافیت خودی (اوتو-ایمن)، سرطان‌های ریه و مرگ شود. برای مرض سیلیکوزس تداوی شافی وجود ندارد و شخصی که به معرض بودن با گرد سیلیکا ادامه دهد، مریضی‌اش شدت می‌یابد و بدتر خواهد شد. افرادی که در معرض سیلیکا قرار دارند و یا آنانی که مصاب سیلیکوزس می‌باشند، بیشتر مواجه به خطر مبتلا شدن به مرض سل (توبرکلوز) هستند. استعمال تنباکو نیز آسیب ناشی از سیلیکوزس را بدتر می‌کند.

- برای این که ایستگاه‌های کاری ریگ زدن و سندبلاست بیشتر ایمن شود، کارگران نیاز دارند تا:
 - ایستگاه کاری محصور شود تا از پخش شدن ریگ جلوگیری شود.
 - هواکش‌های کاری قوی نصب شود تا گرد ریگ را خارج سازد (صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۱ دیده شود).
 - تهویه مناسب موجود باشد تا ریگ و گرد را از کارگران دور سازد (صفحات ۲۵۱ تا ۲۵۲ دیده شود).
 - ماسک‌های تنفسی با تأمین هوای مورد نیاز برای کارگران سندبلاست تهیه گردد. ماسک‌های گرد و خاک یا ماسک‌های تنفسی نمی‌تواند به اندازه کافی محافظت کنند (به صفحات ۲۶۶ تا ۲۷۰ مراجعه کنید).
 - ساحات کاری طوری طراحی شده باشد که مانع انتشار ریگ در فابریکه گردد.

در حال حاضر جایگزین‌های امن‌تر در بسیاری فابریکه‌ها استفاده می‌شود. مارک یا برند لیوی (Levi's) و برخی برندهای دیگر استفاده از سندبلاست را توقف داده اند.

^۱ Silica dust

کارگران نباید برای مد و فیشن بمیرند!

ما از کشورهای دیگر آمدیم و در ترکیه شغل سندبلاست پتلون جین را پیدا کردیم و مشغول به کار شدیم. ما در کارگاه هم کار می‌کردیم و هم در آنجا زندگی می‌نمودیم. ما از ماشین‌ها برای اسپری نمودن ریگ روی پتلون‌های جین استفاده می‌کردیم تا نمای خاص به آنها بدهد. اسپری ریگ (سندبلاست) بسیار قوی بود.

رئیس ما چیزی به ما نداد تا از خود محافظت کنیم. ما از پتوی خود و یا هر تکه دیگری که می‌توانستیم پیدا کنیم برای پوشیدن دهن و بینی خود استفاده می‌کردیم. اما چشم‌ها و دستان ما محافظت نشد. بعد از کار ما به طبقه بالای کارگاه می‌رفتیم و در آنجا می‌خوابیدیم.

بسیار زود، تعداد زیادی از ما دچار مشکلات تنفسی شدید و با گذشت زمان سرفه‌های ما افزایش یافت و بدتر شد که گم نمی‌شد. نفس کشیدن برای ما سخت‌تر شد. بیشتر ما به مرور زمان وزن خود را از دست می‌دادیم. برخی از افراد آنقدر مریضی شان شدت یافت که به مملکت خود نزد خانواده‌های خود باز گشتند. ما دیگر از آنها چیزی نشنیدیم.

چند نفر از ما به کلینیک کارگران مراجعه کردیم و تشخیص داده شد که مبتلا به سیلیکوزس می‌باشیم. ما متوجه شدیم که دیگر هرگز نمی‌توانیم کار کنیم، راه برویم یا بدویم زیرا ریه‌های ما بسیار آسیب دیده است. اما ما خوش شانس بودیم، ده‌ها کارگر بر اثر سیلیکوزس جان باختند. و اینها فقط آنهایی بودند که ما می‌شناختیم.

کارگران معلول شده در اثر سیلیکوزس بسیار عصبانی بودند و می‌گفتند که چرا روسا با ما این کار را کردند؟ شغل‌ها نباید مردم را بکشند! ما با دیگر کارگران در ترکیه شروع به سازماندهی کردیم. بزودی ما با سازمان‌هایی از سراسر جهان مانند "کمپاین لباس پاک یا Clean Cloths Campaign" ارتباط برقرار کردیم. آنها به ما کمک کردند که نه تنها بر کارخانه داران بلکه بر مارک‌ها یا برندهایی که محصولات شان را تولید می‌کنیم، فشار بیاوریم. مالکان فابریکه‌ها باید مسئولیت مریض ساختن کارگران را بر عهده می‌گرفتند. اما اگر برندها را مجبور نکنیم که در کارخانه‌های تولید پتلون جین سندبلاست را متوقف کنند، هیچ چیز تغییر نخواهد کرد. ما همچنین باید مطمئن می‌شدیم که سایر مردم به این بیماری وحشتناک مبتلا نشوند. ما گردهم‌آیی‌ها، کنفرانس‌ها و گفتگو‌هایی را ترتیب دادیم و در نهایت دولت ترکیه موافقت کرد که سندبلاست در این کشور غیرقانونی باشد.

سپس ما توجه خود را به برندها (مارک‌ها) معطوف ساختیم. با فشار مردم، اتحادیه‌های کارگری، سازمان‌ها و حتی برخی دولت‌ها ما توانستیم چندین برند را بر آن داریم تا سندبلاست را ممنوع سازند. برخی از شرکت‌ها شروع به استفاده از روش‌های دیگری کردند که بدی و ضرر آن به اندازه سندبلاست است. اما ما برای آنها آماده بودیم. کمپاین و شبکه قدرتمندی که ما ایجاد کردیم به مبارزه علیه سندبلاست و هر فرایند دیگری که به کارگران آسیب می‌رساند ادامه خواهد داد. کارگران نباید برای مد و فیشن بمیرند!

خطرات ناشی از چاپ صفحه نمایش

گاهی اوقات کارگران تصاویر یا طرح‌هایی را روی لباس‌ها، به ویژه تی-شرت‌ها چاپ می‌کنند. برای سال‌های متمادی، رنگ‌های مورد استفاده در چاپ و محل‌هایی که برای پاک‌سازی استفاده می‌شد، همگی مبنای نفتی داشت که برای کارگران سمی بود. در حال حاضر بیشتر صنایع از رنگ‌ها و محل‌هایی استفاده می‌کنند که منشأ گیاهی یا آبی دارند و برای کارگران و محیط زیست بسیار ایمن‌تر می‌باشند.

بعد از چاپ تصویر بر روی لباس، آن را داخل یک خشک‌کن شبیه کوره (داش) قرار می‌دهند. این دستگاه بسیار داغ می‌شود. برای کاهش خطرات:

- تهویه ماشین به خارج از محل کار ارتباط داده شود.
- محافظ‌های ضد سوختگی و جروح‌ها در ماشین‌ها نصب شود (صفحات ۱۹۳ تا ۱۹۷ دیده شود).
- کارگران برای استفاده مصنون و ایمن از ماشین‌ها آموزش داده شوند.
- قبل از پاک‌کاری همه ماشین‌ها را خاموش، علامت‌گذاری و قفل کنید (صفحات ۲۰۱ تا ۲۰۲ دیده شود).
- آتش‌سوزی از سبب مواد کیمیایی مورد استفاده در چاپ صفحه نمایش، یک خطر است.

- کپسول‌های ضد حریق در دسترس قرار داشته باشد و کارگران در مورد طرز استفاده از آن آموزش دیده باشند.
- مواد کیمیایی را در ظروف فلزی در بسته نگه‌داری نمایید و روی آن برچسپ (لیبل) بزنید.
- تکه‌های استفاده شده برای پاک‌کاری را در سطل‌های زباله فلزی که درب آن محکم بسته شده باشد، قرار دهید.

کنترل کیفیت

کارگران لباس‌ها را تفتیش و بازرسی می‌کنند و اشتباهات کوچک را با بازکردن و دوختن توسط دست اصلاح می‌نمایند تا مشکل برطرف شود. آنها همچنان نخ‌ها یا تارهای باقیمانده را قطع کرده و می‌کشند و مطمئن می‌شوند که لباس پاک و مرتب به نظر می‌رسد.

آنها نمی‌گذارند که ما بنشینیم، فقط آنهایی که به دوزندگی مصروف اند می‌توانند بنشینند. می‌گویند اگر بنشینیم سرعت کار کنترل کیفیت کاهش می‌یابد. اما ما به چوکی نیاز داریم.

اگر لباس کثیف باشد، کارگران معمولاً آن را با محل‌ها پاک می‌کنند. اما بسیاری از محل‌های مورد استفاده برای پاک‌سازی، سمی هستند (چوکات صفحه بعدی را ببینید).

از کارفرمای خود بخواهید تنظیم نماید تا از محل‌های سمی کمتر استفاده کنید، دستکش بپوشید و مطمئن شوید که تهویه مناسب و خوبی در محل کار خود دارید.

این مواد کیمیاوی باعث مشکلات وخیم صحتی می‌شوند

- میتایل کلوراید، می‌تواند سبب سرطان‌های شش، جگر و پانکراس شود.
- تتراکلوروایتلین، به کبد و کلیه آسیب می‌رساند و می‌تواند باعث سرطان شود.
- ترای کلوروایتلین، می‌تواند سبب تخریب کبد شده و باعث سرطان‌ها گردد.
- تالوین، باعث سوء اشکال ولادی، تخریبات کبد و کلیه شده می‌تواند و همچنان اشتعال را سریع می‌سازد.
- ترای کلورو ایتان (میتایل کلوروفورم)، باعث تخریبات عصبی می‌شود.

این مواد کیمیاوی کمتر خطرناک اند اما سرعت اشتعال را افزایش می‌دهند:

- اسیتون، بینی و چشم‌ها را تخریش می‌کند.
- ایتانول (ایتایل الکول)، بینی و چشم‌ها را تخریش می‌نماید.
- ایزوپروپایل الکول (ایزوپروپانول)، بینی و چشم‌ها را تخریش می‌نماید.

کارگران را محافظت کنید:

- از مواد کیمیاوی و فرایندهایی استفاده کنید که کمتر خطر دارند.
- روی مواد کیمیاوی برچسپ (لیبل) بزنید، به کارگران اوراق رهنمایی در مورد مواد کیمیاوی به زبان خودشان بدهید و به کارگران در مورد استفاده ایمن از آنها آموزش دهید.
- مواد کیمیاوی سمی را با جایگزین‌هایی که مبنای آب داشته باشند، تعویض کنید.

جهت کسب معلومات بیشتر به ضمیمه ب مراجعه کنید.

خشک کردن و فشار دادن (اتو کردن)

آلودگی ناشی از کارنجات لباس و پوشاک

فابریکه‌های لباس اغلب در ساحاتی ساخته می‌شوند که در آنجا خدمات صنعتی کمتری موجود اند. بنابراین زباله‌های فابریکه سوختانده شده و یا در زمین انبار می‌گردد و مواد کیمیایی در هوا و آب منتشر می‌شود. برای معلومات بیشتر به "فصل ۳۳: آلودگی ناشی از کارخانجات" مراجعه کنید.

آب ما رنگ آبی روشن به خود گرفت!

دولت ما در کشور لسوتو، در افریقا از شرکت‌های دارای مارک‌های بلند آوازه دعوت کرد تا در اینجا کارخانجاتی را راه اندازی کنند. فابریکه‌های محصولات گاپ و لیوی (Gap and Levi's) افتتاح شدند و بسیاری مردم از داشتن شغل خوشحال بودند.

ساخت پتلون‌های جین (کاوای) ضایعات زیادی تولید می‌کرد. بسیاری از مواد قابل بازیافت نبودند. آبی که برای تصفیه، شستشو و آبکش نمودن منسوجات استفاده میشد، آلوده بود و همچنان مقدار زیادی ضایعات و زباله از حفظ و مراقبت و ترمیم ماشین آلات و تمام کاغذها و مواد پلاستیکی دفتر موجود بود که انبار می‌شد. شرکت‌ها می‌گفتند که سیستم‌هایی برای جمع آوری و دفع زباله‌ها داشته اند اما در فابریکه‌های موجود در لسوتو سیستمی موجود نبود. آنها زباله‌های جامد را روی زمین انبار می‌کردند و آبهای آلوده را به نهرهای ما می‌ریختند. زباله‌ها حاوی تکه‌ها، سوزن، ظروف مواد کیمیایی و بسیاری چیزهای دیگر بود که فابریکه‌ها دور می‌ریختند. مردم جامعه به محل انبار زباله‌ها می‌رفتند تا آنچه را قابل استفاده و یا فروش بود جمع آوری کنند. اطفال ظروف خالی مواد کیمیایی را برای ذخیره آب به خانه‌های خود انتقال می‌دادند. آنها سوزن‌ها و ابزار تخریب شده دیگر را از بین زباله‌ها برمی‌داشتند. برخی زنان شروع به سوختاندن ضایعات تکه‌ها در آشپزی خود کردند. آنها نمی‌دانستند که تکه‌ها با مواد کیمیایی آغشته می‌باشند و با سوختاندن این زباله‌ها هوا و غذای آنها مسموم می‌شوند. نهرهای آنها آبی شدند، رنگ آبی روشن! این آب مزارع ما را آبیاری می‌کرد. تمام آن رنگ‌ها و سایر مواد کیمیایی مستقیماً وارد غذاهایی می‌شود که ما می‌خوریم.

یکی از رهبران جامعه ما از یک عکاس خواست تا از زباله‌ها عکس بگیرد. بعد از این که عکس‌ها در انترنت گذاشته شد، بازدیدکنندگان زیادی داشتیم. افرادی از روزنامه‌ها و مجلات می‌آمدند تا به دنیا نشان دهند در اینجا چه اتفاقی می‌افتد. مارک‌های گاپ و لیوی هم آمدند. آنها گفتند که نمی‌دانستند این اتفاق می‌افتد و نباید این اتفاق می‌افتاد. آنها کارخانجات را پاکسازی کردند. اما ما هنوز منتظریم تا ببینیم چگونه آنها از تولید این همه زباله دست می‌کشند و با زباله‌هایی را که قبلاً دور ریخته اند چه خواهند کرد.